*Z022B70EF
03*

# Raadsconsultatiebrief

| | |
|---|---|
| **Onderwerp** | Consultatie over de harmonisering van het subsidiebeleid |
| **Zaaknummer** | Z/18/298698 |
| **Documentnummer** | INT/19/908392 |
| | |
| **Portefeuillehouder** | N. van Dellen |
| **Portefeuille** | Subsidiebeleid |
| **Datum** | 23 juli 2019 |
| **Behandelend ambtenaar/afdeling** | R. Dekker/MO |
| **Telefoon en mail** | 5181 / r.dekker@zevenaar.nl |

**Aanleiding:**
Volgens de Wet Arhi dient al het gemeentelijke beleid uiterlijk twee jaar na de herindelingsdatum geharmoniseerd te zijn. Uiterlijk 1 januari 2020 dient de gemeente daarom over nieuw subsidiebeleid te beschikken. Door middel van een raadsinformatiebrief hebben wij u in mei op de hoogte gesteld van het beoogde consultatie- en besluitvormingsproces.[1]

*Harmonisering van het subsidiebeleid*
Uitgangspunt is dat de harmonisatie bijdraagt aan een eenvoudige en transparante subsidieprocedure waarbij de subsidies maximaal bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelen en samenwerking tussen verenigingen wordt gestimuleerd. Het gaat vooral om het aanscherpen, verduidelijken of verbeteren van de procedure. Inhoudelijk continueren we het vastgestelde beleid van de gemeente, zoals vastgelegd in de diverse beleidsstukken. Daarin zijn de beleidsdoelen en de gewenste maatschappelijke effecten geformuleerd. Deze wijzigen niet bij de harmonisatie van het subsidiebeleid.
Ook is vooralsnog als uitgangspunt gehanteerd dat er in principe geen sprake is van een bezuiniging; het beschikbare budget voor subsidies blijft gelijk (budgetneutraal).

*Raadsconsultatie*
Rondom het proces harmonisering subsidiebeleid heeft de raad expliciet de wens geuit vroegtijdig geconsulteerd te worden. Dit is door ons toegezegd. Er ligt echter nog geen concreet voorstel.
Wat nu voorligt betreft ambtelijke stukken. Het college besluit pas over het beleid op het moment dat input vanuit uw commissie en vanuit verenigingen en vrijwilligersorganisaties, daar waar mogelijk, verwerkt is. Om u toch in de gelegenheid te stellen uw input aan het college mee te geven, ontvangt u hierbij het concept van de beleidsnota. Naast uw algemene indruk van de geformuleerde ambities, doelstellingen en resultaten, ontvangen wij graag uw reactie op vijf specifieke vragen. Hierbij laten wij een aantal punten benoemd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 12 juni jl. terugkomen.

**Consultatiepunten:**
1. Bent u bereid subsidieplafonds enkel nog 2- of zelfs 4-jaarlijks vast te stellen?
2. Blijft budgetneutraal wat u betreft het uitgangspunt van de harmonisering van het subsidiebeleid?
3. Hoe denkt u over schrappen van subsidies tot € 500, vanuit het principe 'eigen kracht'?
4. In hoeverre moet bij subsidiering rekening worden gehouden met het eigen vermogen van een organisatie?
5. Hoe denkt u over een eenvoudige regeling voor jubilea voor verenigingen en vrijwilligersorganisaties, waarbij voor iedere 25 jaar 250 euro subsidie wordt verleend?

[1] RIB 2019-061, 28 mei 2019.

**Toelichting:**

1. De raad heeft het budgetrecht. Jaarlijks stelt de raad met het vaststellen van de begroting ook de subsidieplafonds vast. In de voormalige gemeente Zevenaar werd het subsidieplafond voor het welzijnsprogramma steeds voor 2 jaar vastgesteld, in Rijnwaarden gebeurde dit jaarlijks. De raad wordt gevraagd hoe zij aankijkt tegen het 2- of zelfs 4-jaarlijks vaststellen van de subsidieplafonds voor alle subsidies. Bij het 2-jaarlijks vaststellen staat de hoogte van de subsidies slechts eenmaal in de twee jaar ter discussie. Bij 4-jaarlijks vaststellen is dat slechts eenmaal in de vier jaar, of te wel eenmaal per raadsperiode. Het voordeel van het meerjaarlijks vaststellen van de subsidieplafonds is tweeledig. Voor de gesubsidieerde organisaties betekent het zekerheid voor een langere periode (2 of 4 jaar). Ook vermindert de administratieve last. Subsidies hoeven nog maar eens in de 2 of 4 jaar worden aangevraagd en/of verantwoord. Ook voor de ambtelijke organisatie betekent dit een vermindering van de administratieve last.
   Een mogelijk nadeel kan zijn dat eventuele nieuwe verenigingen langer moeten wachten tot er formeel budget beschikbaar is voor subsidiering. Het is echter niet de verwachting dat dit in de praktijk tot problemen leidt.
   Bij grotere subsidies (€ 50.000 en meer) zullen prestatieafspraken jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld worden. Dit staat los van de financiële zekerheid van 2- of 4-jaarlijkse verlening.

2. De financiële kaders van de harmonisering van het subsidiebeleid werken vooralsnog beperkend. Uitgangspunt bij de harmonisatie van het subsidiebeleid was dat er geen bezuinigingsopgave aan ten grondslag lag en dat dit budgetneutraal zou gebeuren. Dit is ook zo met de verenigingen en vrijwilligersorganisaties gecommuniceerd.
   Omdat er redelijke verschillen bestaan in de subsidiering van vergelijkbare organisaties in de oude gemeenten, betekent budgetneutraal in feite dat een deel van de verenigingen voortaan een lagere subsidie zal ontvangen.
   Het is echter ook mogelijk als college keuzes te maken in categorieën te subsidiëren activiteiten (zie ook punt 3). Een aantal verenigingen en organisaties zal hierdoor niet langer subsidie ontvangen, maar met het budget wat hiermee vrij valt kunnen andere verenigingen en organisaties wellicht beter op het huidige subsidieniveau gehouden worden.
   Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 12 juni j.l. is onder meer benoemd dat het wenselijk is de subsidies voor verenigingen en vrijwilligersorganisaties zoveel mogelijk op het (Zevenaarse) niveau te houden. Budget om dit mogelijk te maken zou gevonden kunnen worden door op de subsidies aan professionele organisaties te bezuinigen.
   Voor ons brengt dit een dilemma met zich mee. De financiële vooruitzichten zijn momenteel dusdanig, dat bezuinigingen noodzakelijk zijn. Wij verwachten dat de professionele organisaties hieraan een bijdrage zullen moeten leveren. Wij willen daarom benadrukken dat het daarnaast overhevelen van budget van professionele organisaties naar verenigingen en vrijwilligersorganisaties een stapeling van bezuinigingen kan betekenen.
   Tenslotte is het goed om te benoemen dat in de voorliggende opzet de komende jaren een deel van het budget voor prestatiesubsidies voor verenigingen en vrijwilligersorganisaties omgezet wordt in budget voor projectsubsidies. Dit is beschreven in de nota op pagina 12. Dit betreft geen bezuiniging. Het budget blijft voor de verenigingen beschikbaar. Wel verandert de vorm en is het de verwachting dat niet iedere vereniging aanspraak gaat maken op projectsubsidie. Hierdoor kunnen verschillen in subsidiering ontstaan.

3. De voormalige gemeente Rijnwaarden heeft in 2015 gekozen kleinere subsidies (tot € 500) te schrappen, voortkomend uit het principe van 'eigen kracht'. Geredeneerd kan worden dat deze subsidies tot € 500 zo klein zijn dat verenigingen en organisaties het schrappen er van zelf moeten kunnen opvangen. Ook vermindert het schrappen van deze subsidies administratieve lasten.
   Er ligt hierbij ook een relatie met punt 2. Indien kleine subsidies niet langer verstrekt worden kan het vrijgekomen budget benut worden om verschillen tussen andere verenigingen zoals genoemd onder punt 2 (gedeeltelijk) te compenseren.

4. In de regeling is momenteel een bepaling opgenomen over het eigen vermogen (1.6 e). Ambtelijk is al geconstateerd dat deze omschrijving in de praktijk waarschijnlijk niet voldoet en dus aangepast moet worden.
   In de eerste plaats stellen wij u de vraag of de gemeente überhaupt een vermogenstoets moet doen. Subsidie wordt immers aangevraagd voor activiteiten. Als deze bijdragen aan het behalen van gemeentelijke beleidsdoelstellingen wordt de subsidie verleend. Doet het eigen vermogen van een organisatie dan ter zake?
   Indien het eigen vermogen wel meegewogen gaat worden bij subsidieaanvragen, is het mogelijk om bij een vermogenstoets onderscheid te maken tussen bestemmings- en vrije reserves. Bestemmingsreserves worden gecreëerd voor een bepaald doel, bijvoorbeeld het op termijn vervangen van de inboedel van een verenigingsaccommodatie. Bij een vermogenstoets zou dan enkel de omvang van de vrije reserve meegewogen kunnen worden.

5. Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst van 12 juni j.l. is kort gesproken over jubilea van verenigingen en vrijwilligersorganisaties. De gemeente ontvangt daartoe met regelmaat aanvragen voor een incidentele subsidie. Enerzijds kan gesteld worden dat een jubileum iets is waar een vereniging of vrijwilligersorganisatie tijdig voor kan reserveren en dat de gemeenschap niet hoeft bij te dragen in een veelal besloten feest. Ook dragen jubilea niet aantoonbaar bij aan gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Anderzijds is het betrekkelijk eenvoudig een regeling te treffen die tegemoet komt aan deze behoefte uit de samenleving. De regeling zou als volgt kunnen werken: bij een 25 jarig jubileum kan een vereniging of vrijwilligersorganisatie maximaal € 250 aanvragen, bij 50 jaar € 500, bij 75 jaar € 750, etc.

**Totaal aan door de gemeente verstrekte subsidies**
Tijdens de informatieve raadsinformatieavond is gemeld dat Zevenaar jaarlijks voor ongeveer 5 miljoen euro subsidie verleend. Nader onderzoek wijst uit dat dit bedrag hoger ligt. Dit staat toegelicht op pagina 14 van de bijgevoegde concept beleidsnota.

**Vervolgproces:**
*Wat gaan wij doen met de opbrengst van de consultatie?*
De input van uw commissie wordt, samen met de reacties van geconsulteerde verenigingen en vrijwilligersorganisaties, daar waar mogelijk verwerkt in de definitieve nota en regeling.

*Hoe ziet het vervolgproces eruit na deze consultatieronde?*
Het vervolg van het proces is weergegeven in het schema op de volgende pagina.

| | | CONSULTATIE | COMMUNICATIE | BESLUITVORMING | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | | College | Raad |
| Juni | HARMONISERING | 12 juni: informatieavond raad<br><br>Verenigingen ontvangen concept nota en regeling en kunnen reageren | Vragen die binnen komen worden beantwoord en gebundeld in nota van inlichtingen, die met de verenigingen gedeeld wordt | | |
| Juli | | | | 31 juli:<br>*Besluitvormend*<br>• ASV<br>• Overgangsregeling voor 2020<br>• Verlengen OZB regeling voor 2020<br>+<br>*Opinievormend*<br>• Concept nota<br>• Concept regeling | |
| Aug | | | | | |
| Sep | | | Verenigingen worden per mail op de hoogte gesteld van de raadsbehandeling | | 18 september:<br>*Besluitvormend*<br>• ASV<br>• Overgangsregeling voor 2020<br>• Verlengen OZB regeling voor 2020<br>+<br>*Opinievormend*<br>• Concept nota<br>• Concept regeling<br>+<br>*Beeldvormend*<br>• Mogelijk concept regeling sport en cultuur als voorbeeld |
| Okt | | | Verenigingen ontvangen subsidiebeschikking 2020 op basis huidige grondslagen | Oktober<br>• Welzijnsprogramma's 2020 | |
| Nov | | | | 12 november:<br>• Definitieve nota<br>• Definitieve regeling | |
| Dec | | | Verenigingen worden per mail op de hoogte gesteld van de raadsbehandeling | | 18 december:<br>• Definitieve nota<br>• Definitieve regeling |
| Jan | VERNIEUWING | 1 januari 2020: nieuwe subsidiebeleid gaat in | | | |
| Feb | | | | Besluit op deelregelingen | |
| Mrt | | | | | |
| Apr | | | | | |
| Mei | | | | | |

*Welke rol heeft de raad in dat vervolg precies?*
U ontvangt een nader voorstel ten behoeve van de raad van december om de nota en subsidieregeling definitief vast te stellen.

Bij deze raadsconsultatiebrief zijn de volgende bijlagen gevoegd:
1. Concept beleidsnota 'Zevenaar Verbindt en stimuleert : een krachtige samenleving' (INT/19/896888_2).
2. Concept beleidsregels (INT/18/872848).

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Michel Tromp

De burgemeester
Lucien van Riswijk